

T.C. Sağlık Bakanlığı

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÇEVRE SAĞLIĞI DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Hacı DENİZ
Çevre Mühendisi
A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı
Biyosidal Ürünler Birim sorumlusu

Amaç

Biyosidal ürünlerin izinlendirilmesi ve izinli ürünlerin kullanımını hakkında değerlendirme yapılacaktır.

Mevzuatlar

- Biyosidal Ürünler Biyosidal Ürünler Yönetmeliği hükümlerine göre Bakanlığımızca ruhsatlandırılmaktadır.
(31.12.2009/27449)
- Sağlık Bakanlığınca Biyosidal Ürünler Yönetmeliğine göre “Eğitilmiş Profesyonel Kullanıcı” olarak izinli ürünlerin kullanım usul ve esasları ise,
- Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik doğrultusunda uygulanmaktadır.

Mevzuatlar

- ✓ *31.12.2009 tarihli ve 27449 sayılı* Biyosidal Ürünler
Biyosidal Ürünler Yönetmeliğine

Biyosidal ürün:

- Herhangi bir zararlı organizmayı yok etme, uzaklaştırma, zararsız hale getirme veya zararlı organizmanın etkisini önleme amacıyla kullanılan, bir veya birden fazla aktif madde içeren madde veya karışımlardır.
- **Aktif madde:** Zararlı organizmaya karşı etkisi olan maddeler

Biyosidal Ürünler

Ruhsatlandırma Aşaması;

Ürün, aktif maddesinin bulunduğu listeye göre ruhsatlandırılır.

- **Liste A** – ECHA Under Review List
- (Değerlendirilme **Aşamasında** Olan, Kullanımına İzin Verilen Aktif Maddeler Listesi)
- **Liste 1** Approved Active Substances List
- (Biyosidal Ürünlerde Kullanımı **Onaylanan** Aktif Maddeler Listesi)
- **Liste 1A** Annex I of Regulation EU No 528 2012
- (Düşük Riskli, Biyosidal Ürünlerde Kullanımı Onaylanan Aktif Maddeler)

Biyosidal Ürün

- Biyosidal ürünler; 4 Ana Grupta 22 Ürün Tipinden oluşmaktadır.
- **1. Ana Grup:** Dezenfektanlar ve Genel Biyosidal Ürünler
(Ürün Tipi 1,2,3,4,5)
- **2. Ana Grup:** Koruyucular
(Ürün Tipi 6,7,8,9,10,11,12,13)
- **3. Ana Grup:** Haşere kontrolü için kullanılan biyosidal ürünler
(Ürün Tipi 14,15,16,17,18,19,20)
- **4. Ana Grup:** Diğer biyosidal ürünler
(Ürün Tipi 21, 22)

1. Ana Grup: Dezenfektanlar (Ürün Tipi 1,2,3,4,5)

Ürün Tipi 1

- İnsan hijyeni ile ilgili biyosidal ürünler
(**Ürün tipi 1 ve ürün tipi 19** kapsamına giren ve insan vücuduna doğrudan temas eden biyosidal Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'na **devredilmiştir.**)
- Bu gruptaki biyosidal ürünler insan hijyeni için kullanılan; insan cildi ve saçlı deriye uygulanan veya temas eden ürünlerdir.

Ürün Tipi 2

- Kişisel ve umumi alanlarda kullanılan dezenfektanlar ve biyosidal ürünler:
- Doğrudan insanlar veya hayvanlara uygulanması amaçlanmaz.
- Gıda veya yem maddeleriyle doğrudan temasla kullanılmayan **yüzeylerin ve ekipmanların** dezenfeksiyonu için kullanılır.
- Kullanım alanlarına, yüzme havuzları, akvaryumlar, klima sistemleri, endüstriyel alanlar ve profesyonel alanlar dâhildir.
- Dezenfektan özellikli işlenmiş eşya üretimi amacıyla dokuma, kumaş, maske, boya ve diğer eşyaların veya materyallerin işleme tabi tutulması için kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 3

- Veteriner hijyenine yönelik biyosidal ürünler: Hayvan hijyeni amacıyla kullanılan dezenfektanlardır.
- Hayvanların barınması veya taşınmasıyla ilişkili materyallerin ve yüzeylerin dezenfeksiyonu için kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 4

- Gıda ve yem alanlarında kullanılan dezenfektanlar:
- İçme suyu dâhil, **gıda ve yemin üretimi, taşınması, depolanması** veya tüketimiyle ilişkili ekipmanların dezenfeksiyonu için kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 5

- İçme suyu dezenfektanları: İnsanların ve hayvanların içme sularının dezenfeksiyonunda kullanılan ürünlerdir.

2. Ana Grup: Koruyucular (Ürün Tipi 6,7,8,9,10,11,12,13)

Ürün Tipi 6

- **Kutu içi koruyucular;** ürünlerin konserve olarak korunmasında raf ömrünü garanti etmek için kullanılan ürünlerdir.
- Rodentisitlerin, insektisitlerin veya diğer yemlerin kullanımı ya da depolanması için koruyucu olarak kullanılan ürünlerdir.

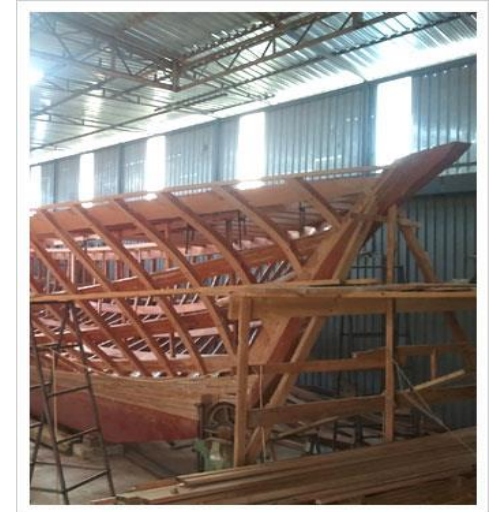
Ürün Tipi 7

- **Film koruyucular;** Boya, plastik, yalıtım malzemeleri, bağlayıcı gibi malzemelerin ve eşyaların filmlerin ya da kaplamaların korunması amacıyla kullanılan ürünlerdir.

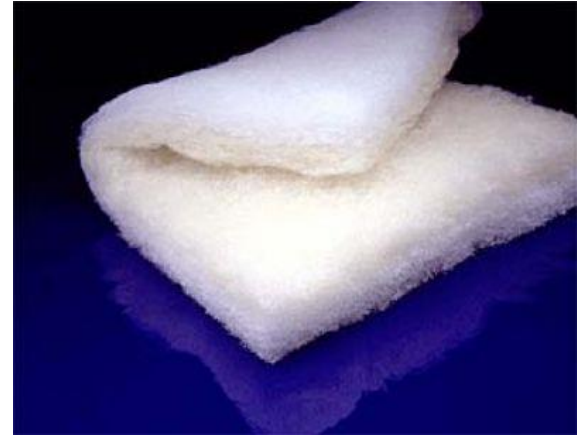
Ürün Tipi 8

- **Ahşap koruyucular;** İnsanlar tarafından kullanılan her türlü ahşap malzemeye zarar veren organizmaların kontrolünde ve ahşapların genel korunmasında kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 9

- **Elyaf, deri, lastik ve polimer koruyucular;** Deri, lastik, kâğıt, tekstil ürünleri gibi polimer maddelerde kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 10

- **Duvarcılık koruyucuları;** Duvarcılık ya da ahşap olmayan diğer yapı malzemelerinin korunmasında mikrobik bozulmanın kontrolünü sağlar. Boyalar bu gruptadır.

Ürün Tipi 11

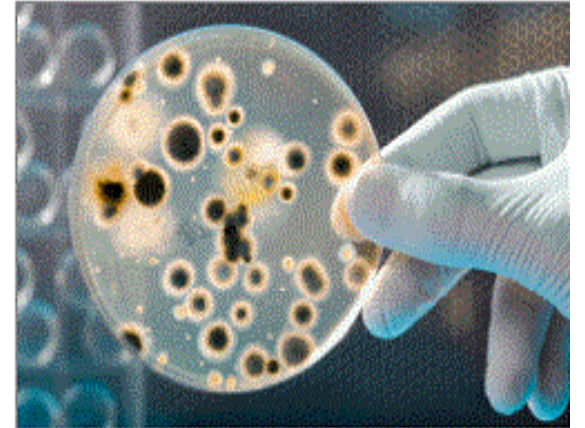
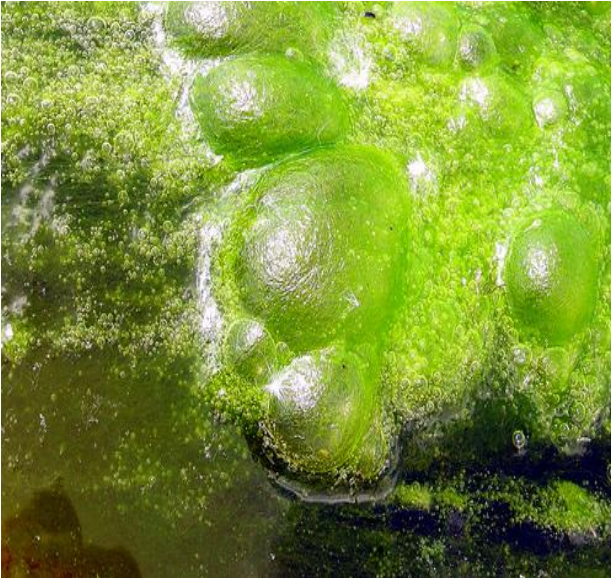
- **Sıvı soğutucu ve arıtma sistemleri koruyucuları;**
Su ve diğer sıvıların arıtma sistemlerinde mikrop, yosun ve midye gibi zararlı organizmaların kontrolünde kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 12

- **Slimisitler;** Sanayi işlemlerinde kullanılan malzemelerin üzerinde salyangoz sıvıyı önlemek ve kontrol etmek için kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 13

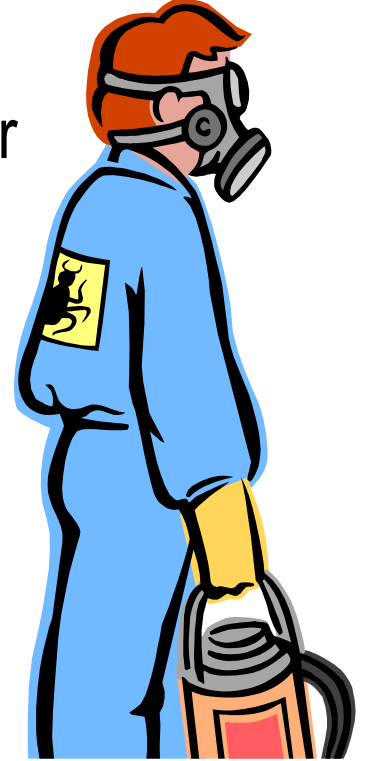
- **Sıvı metal işleme koruyucuları;** Metal işleme sıvılarının korunmasında kullanılan ürünlerdir.

3. Ana Grup

- Haşere kontrolü için kullanılan biyosidal ürünler

Ürün Tipi 14

- **Rodentisitler**-Fare, sıçan ya da diğer rodentlerin kontrolünde kullanılan ürünler.

Ürün Tipi 15*

- **Avisitler**-Kuşların kontrolünde kullanılan biyosidal ürünler*
- Biyosidal Ürünler Yönetmeliği'nin 10 uncu maddesinin onuncu fıkrası gereği **ruhsat verilmez.**

*10.Madde-10.fıkra: Ek-V'te belirtilen ürün tiplerinden 15, 17 ve (Değişik ibare:RG-12/3/2020-31066) 20 sayılı ürün tiplerine dâhil olan biyosidal ürünlere ruhsat verilmez ve tescil yapılmaz.

Ürün Tipi 16

- **Mollusitler-** Mollusca grubu canlıların kontrolünde kullanılan ürünler.
- Yumuşakçaların, solucanların ve omurgasızların kontrolü için kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 17*

- **Pisisitler**-Balıkların kontrolünde kullanılan ürünler, bu ürünlere balık hastalıklarında kullanılan tedavi ürünleri dâhil değildir*
- Biyosidal Ürünler Yönetmeliği'nin 10 uncu maddesinin onuncu fıkrası gereği **ruhsat verilmez.**

Ürün Tipi 18

- İnsektisitler, akarisitler ve diğer eklembacaklıların kontrolü için ürünler.
- Böcekler, örümceğimsiler ve kabuklular gibi eklembacaklıların kovma veya çekme dışındaki etkilerle kontrolü için kullanılan ürünlerdir. Eklembacaklıların kovma veya çekme dışındaki etkilerle kontrolü için kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 19

- Kovucular ve çekiciler (Ürün tipi 1 ve ürün tipi 19 kapsamına giren ve insan vücuduna doğrudan temas eden biyosidal Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz devredilmiştir.)
- İnsan veya hayvan hijyeni için doğrudan ciltte ya da insan veya hayvanların çevresinde; zararlı organizmaların (pire gibi omurgasızlar, kuş gibi omurgalılar, balıklar ve kemirgenler) kovma ya da çekme suretiyle kontrolü için kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 20

- Diğer omurgalıların kontrolü
- Omurgalıların kovma veya çekme dışındaki etkilerle kontrolü için kullanılan; bu ana gruptaki diğer ürün tipleri kapsamına girmeyen ürünlerdir.

4. Ana Grup

- Diğer biyosidal ürünler

Ürün Tipi 21

- Tutunma önleyici ürünler
- Tekne, su kültürü ekipmanları ve suda kullanılan diğer yapılar üzerinde tutunan organizmaların (mikrop ve daha yüksek bitki ve hayvan türleri) büyümesinin ve yerleşmesinin kontrolü için kullanılan ürünlerdir.

Ürün Tipi 22

- Mumyalama ve tahnitçi sıvıları
- İnsan veya hayvan vücutlarının veya vücut parçalarının dezenfeksiyonu ve korunması için kullanılan ürünlerdir.

BİYOSİDAL ÜRÜNLER YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK

- 2021’de Biyosidal Ürünler Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır.
- Mevzuatta yapılan değişiklik ile **ön başvuru ve mühürlü numune alma** süreci **kaldırılmıştır**.
- Genel Müdürlüğümüz tarafından **laboratuvarlara yetki verilmesi usulü de kaldırılmış** olup parametre bazında **ulusal ya da uluslararası akredite sonuçların** kabul edilmesine karar verildi. (Sadece haşere mücadele ürünlerinin biyolojik etkinlik denemeleri yetkilendirilmiş laboratuvarlarda yaptırılacaktır.)
- Ülkemizde **Türkiye Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK)** tarafından **akredite edilmiş laboratuvarlarda ve akredite edilmiş test ve analiz metotları** ile yapılan çalışmalar kabul edilecektir.
- Test yönteminde validasyon/verifikasyon çalışmalarını tamamlamış kuruluşlarca yapılan analizler de başvuru dosyasına eklenebilecektir.

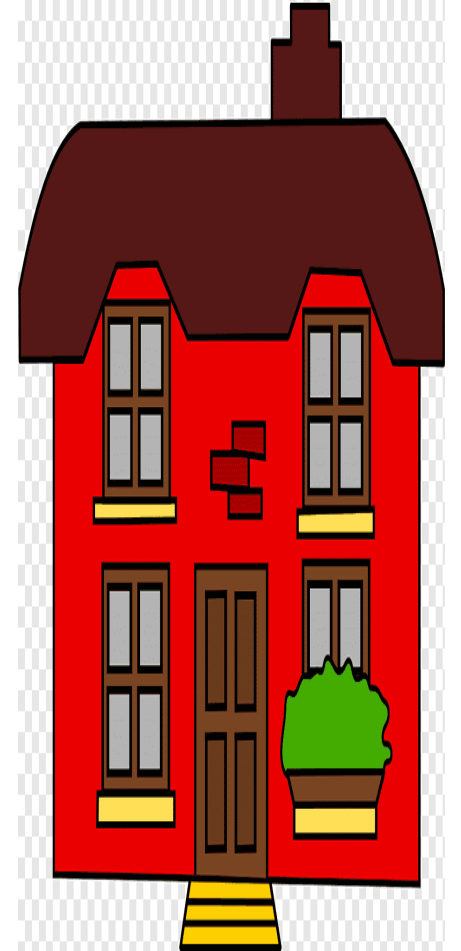

Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

- **Amacı:** Bu Yönetmelik, halk sağlığı alanında halk sağlığını ve huzurunu bozan zararlılara karşı biyosidal ürün kullanarak mücadele etmek isteyen gerçek ve tüzel kişilere ait iş yerlerinin çalışma usul ve esasları ile kamu kurum ve kuruluşlarının uygulama usul ve esaslarını belirlemek suretiyle halk sağlığının korunması amacıyla hazırlanmıştır.

Halk sağlığı alanı

- **Halk sağlığı alanı:** Ev, otel, okul, hastane, iş yeri, üretim yeri, fabrika benzeri; halkın yemesi, içmesi, eğlenmesi, spor yapması gibi insan yerleşim ve çalışma yerleri ve gündelik yaşamıyla ilgili fiziki mekânlar ve çevreyi,

Ruhsatlı Ürünlerin Kullanımı

- **Halk:** Etikette yer alan kullanım talimatları haricinde **kişisel koruyucu ekipmanlar** ve zararlı kimyasalların elleçlenmesi konularında herhangi bir eğitimi bulunmayan, profesyonel olmayan tüketicileri,
- **Profesyonel kullanıcılar:** Zararlı kimyasalların elleçlenmesi hakkında özel bilgi birikimine sahip olmayan ancak, **meslekleri gereği eğitilmiş** ve normal çalışmaları için gerekliyse, kişisel koruyucu ekipmanlar konusunda deneyimlere sahip ve yasal gereklilikler çerçevesinde biyosidal ürünleri elleçleyen kişileri,

Eğitilmiş Profesyonel Kullanıcı

- **Eğitilmiş profesyonel kullanıcı:** Biyosidal ürün uygulayıcılarına yönelik mesul müdür eğitimi veya uygulayıcı eğitimine katılarak sertifika almaya hak kazanan kişiyi,
- **Eğitilmiş profesyonel kullanıcı:** Zararlı kimyasalların elleçlenmesi hakkında özel bilgi birikimine ve yasalarla öngörülmüş talimat, eğitim, maruz kalma kontrolü, kişisel koruyucu ekipman gibi iş sağlığı ve güvenliğinde koruyucu önlemler hakkında deneyimlere sahip ve 4/7/2019 tarihli ve 30821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan **Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik** kapsamında eğitilmiş ve sertifikalandırılmış kişileri,

Eğitilmiş Profesyonel Kullanıcı

- Bakanlık tarafından **eğitilmiş profesyonel kullanıcı** nezaretinde kullanılması şartıyla izin verilen biyosidal ürün kullanarak zararlılar ile mücadele etmek isteyen gerçek ve tüzel kişiler ile ücretli olarak bu hizmeti vermek isteyen kamu kurum ve kuruluşlarınının 6 ncı maddede belirtilen bilgi ve belgelerle faaliyet gösterecekleri için Müdürlüğüne müracaat ederek **izin alması** zorunludur.

T.C. Sağlık Bakanlığı

İş sağlığı ve Güvenliği

- Biyosidal ürün uygulama yapan işyerleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının;
- *İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği [EK-1 İşyeri Tehlike Sınıfları Listesinde](#) 81.29.04 kodu ile “Böceklerin, kemirgenlerin ve diğer zararlıların imhası ve haşere kontrol faaliyetleri” başlığı altında*
- “*Çok Tehlikeli*” grupta yer almaktadır.

Mevzuatlar

Sağlık Kuralları Bakımından Günde Azami Yedi Buçuk Saat veya Daha Az Çalışılması Gereken İşler Hakkında Yönetmelikte;

(Karbamatlı ve organik fosforlu insektisitlerin yapımı, paketlenmesi, çözelti olarak hazırlanması ve uygulanması işleri)

Çalışma süresi **6 saat**. öngörülmektedir. (16.07.2013/28709)

Çalışma Şartları

- ✓ Biyosidal Ürünlerin Kullanım Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte;
- ✓ işyerlerinde,
 - ✓ ilkyardım dolabı,
 - ✓ ilkyardım çantaları ve içerikleri hakkında açıklama raporu, (Madde 6)

Çalışma Şartları

- a) Kesintisiz akacak şekilde **sıcak ve soğuk su** sisteminin olması,
- b) Merkezi veya lokal olarak uygun bir sistemle ısıtılması **alevli veya elektrikli ısıtma** sisteminin bulundurulmaması,
- c) Kimyasalların bulunduğu oda ve **depoda sıcaklığın** 25 ± 2 0C olması,
- ç) İş yerinin pencereleri zeminden yüksekte yer alacak şekilde planlanması, bunun mümkün olmadığı durumlarda **mekanik havalandırma sistemi** ile sürekli havalandırılması,
- d) İş yerinin tüm mekanlarının amacına uygun **aydınlatılması**, zorunludur. (madde 11)

Çalışma Şartları

- (1) Ürün hazırlama ve uygulama işlerinde;
Hamile kadınlar,
18 yaşından küçükler,
İşitme ve görme engelli olanlar,
Ağır psikiyatrik bozukluğu olanlar,
Uyuşturucu bağımlısı veya alkolik olduğu sağlık raporuyla sabit kişiler çalıştırılmaz.
- Fiilen ürün hazırlama ve uygulama işlerinde **çalışanlar, günde devamlı olarak 3, toplam 6 saatten fazla çalıştırılmazlar.**
- (madde 17)

T.C. Sağlık Bakanlığı

